

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

ของ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการเมือง

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด่วนที่สุด

(สำเนา)

ที่ (สพท) ๑๕๗/๒๕๕๘

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการเมือง จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๑๐ พฤศจิกายน
๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองนั้น ซึ่งกรรมการคณะนี้
ประกอบด้วย

๑. นายเสรี สุวรรณภานนท์	ประธานกรรมการ
๒. นายเกษิต ภิรมย์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก ฐิติวัฒน์ กำลังเอก	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	รองประธานกรรมการ คนที่สาม
๕. นายชัย ชิดชอบ	ที่ปรึกษากรรมการ
๖. นายสุชน ชาลีเครือ	ที่ปรึกษากรรมการ
๗. นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	โฆษกกรรมการ
๘. นายวันชัย สอนศิริ	โฆษกกรรมการ
๙. นายคำคุณ สิริสมาน	กรรมการ
๑๐. พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย	กรรมการ
๑๑. พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	กรรมการ
๑๒. นายนิกร จำนง	กรรมการ
๑๓. พลโท วรวิทย์ บุญญะสิทธิ์	กรรมการ
๑๔. พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	กรรมการ
๑๕. นายวิทยา แก้วภราดัย	กรรมการ
๑๖. นายสมพงษ์ สระกวี	กรรมการ
๑๗. นายอรุณ จิระชวาลา	กรรมการ
๑๘. พันตรี อาณันย์ วัชรโรทัย	กรรมการ
๑๙. นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	เลขานุการกรรมการ
๒๐. นางนรรัตน์ พิมเสน	ผู้ช่วยเลขานุการกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาและจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศของคณะกรรมการ
ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองเสร็จแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอนที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) เสรี สุวรรณภานนท์

(นายเสรี สุวรรณภานนท์)

ประธานกรรมการ

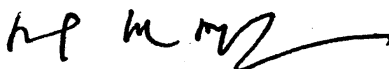
ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

สำนักกรรมการ ๒

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๐ - ๔๑

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๒

สำเนาถูกต้อง

(นางนารีนารถ เหน่ออนุรักษ์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

อภิสราร /ร่าง
ตรีทิพย์นิภา /พิมพ์
ปรียาภรณ์/ตรวจ

สารบัญ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง	หน้า
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง	๓
๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	๓
- สภาพปัญหา	๓
- วิธีการปฏิรูป	๓
- แนวทางการแก้ไข	๕
๒) ระบบพรรคการเมือง	๖
- สภาพปัญหา	๖
- วิธีการปฏิรูป	๖
- แนวทางการแก้ไข	๗
๓) การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม	๘
- สภาพปัญหา	๘
- วิธีการปฏิรูป	๘
- แนวทางการแก้ไข	๑๐
๔) การกำกับควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ	๑๑
๔.๑ การควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐผ่านระบบรัฐสภา	๑๑
- สภาพปัญหา	๑๑
- วิธีการปฏิรูป	๑๑
- แนวทางการแก้ไข	๑๒
๔.๒ การควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ผ่านองค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระ และกระบวนการยุติธรรม	๑๒
- สภาพปัญหา	๑๒
- วิธีการปฏิรูป	๑๒
- แนวทางการแก้ไข	๑๒
๔.๓ การควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยประชาชน	๑๒
- สภาพปัญหา	๑๒
- วิธีการปฏิรูป	๑๓
- แนวทางการแก้ไข	๑๓
๕) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย	๑๔
- สภาพปัญหา	๑๔
- วิธีการปฏิรูป	๑๔
- แนวทางการแก้ไข	๑๕
๖) การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและการสร้างความปรองดอง	๑๖
- สภาพปัญหา	๑๖
- วิธีการปฏิรูป	๑๖
- แนวทางการแก้ไข	๑๖

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๓. แนวทางการแก้ไขโดยการจัดทำกฎหมายเพื่อการปฏิรูปสำเร็จ	๑๗
๔. กำหนดเวลาการปฏิรูป	๑๘
- ระยะที่ ๑	๑๘
- ระยะที่ ๒	๑๘
- ระยะที่ ๓	๑๘
๕. แหล่งที่มาของงบประมาณ	๑๙
๖. หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๑๙

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

๑. หลักการและเหตุผล

ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง มีอำนาจหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง แผนการปฏิรูปวิธีการปฏิรูปพร้อมกำหนดเวลาการปฏิรูป และข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้ง วิธีการปฏิรูป เพื่อให้การดำเนินงานปฏิรูปเป็นไปอย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๓๙/๒ ประกอบมาตรา ๒๗ ซึ่งบัญญัติให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศดำเนินการให้เกิดการปฏิรูปด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๒๗ สืบต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติโดยให้คำนึงถึงความสำคัญ เร่งด่วน และสัมฤทธิ์ผลของการปฏิรูปในระยะเวลาที่เหลืออยู่ ทั้งนี้ เพื่อให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความเหมาะสมกับสังคมไทย มีระบบการเลือกตั้งที่สุจริต เป็นธรรมและสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศ ตามนโยบายของรัฐบาล คณะรักษาความสงบแห่งชาติ และส่วนราชการ รวมถึงให้ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ให้ยึดหลักการปฏิรูปในประเด็นสำคัญและเร่งด่วนให้แล้วเสร็จ ก่อนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวมถึงการปฏิรูปการเมืองให้มีผลต่อการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองใหม่ เพื่อประโยชน์สูงสุดของชาติและประชาชนโดยรวม

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองฉบับนี้ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ได้นำรายงานและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการปฏิรูปการเมือง สภาปฏิรูปแห่งชาติ มาเป็นแนวทางในการพิจารณาดำเนินการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ มาตรา ๓๙/๒ และได้เชิญผู้มีความรู้และมีประสบการณ์จากหลาย ๆ ฝ่าย มาร่วมคิดและร่วมกันแก้ไขปัญหาเพื่อหาทางออกร่วมกัน รวมทั้งได้เชิญฝ่ายกระบวนการมีส่วนร่วมในการรับฟังความเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความเชื่อมโยงกับการแก้ไขปัญหาทางการเมืองในมิติต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายให้เห็นการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่แก้ไขปัญหาเดิม เปลี่ยนโฉมทางการเมืองเป็นการเมืองใหม่ที่รักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ

การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง จึงมีโจทย์ใหญ่ที่เป็นเป้าหมายสำคัญของการขับเคลื่อนการปฏิรูปการเมืองไทยให้เกิดการเปลี่ยนแปลง คือ

- (๑) การให้ได้นักการเมืองที่ดี ทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น มีจริยธรรมและคุณธรรม รักษาประโยชน์ของประเทศและประชาชน ไม่ทุจริตคอร์รัปชัน และสามารถบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีได้
- (๒) การให้ได้มาซึ่งระบบการเมืองที่ดี ที่เหมาะสมกับสังคมไทย โดยผ่านพรรคการเมือง
- (๓) ให้มีการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม และมีมาตรการป้องกันการลงทุนในทางการเมืองเพื่อตัดตอนไม่ให้ไปสู่การถอนทุนและการทุจริตคอร์รัปชัน
- (๔) การให้ม็อดด์ตรวจสอบ และมีมาตรการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ เพื่อกำกับควบคุม และตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ
- (๕) ต้องสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองที่ดี เพื่อแก้ไขปัญหาในระยะยาว โดยให้มีหลักสูตรการศึกษาทางด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในระบบการศึกษา เริ่มตั้งแต่เด็กและเยาวชน และมีการให้ความรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไป
- (๖) มีมาตรการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและการสร้างความปรองดองให้กับคนในชาติ

ดังนั้น คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง จึงได้ทำแผนเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ให้สัมฤทธิ์ผล โดยกำหนดประเด็นการศึกษา เพื่อตอบโจทย์สำคัญข้างต้น พร้อมข้อเสนอแนะ และวิธีการปฏิรูป โดยกำหนดประเด็นในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ดังนี้

๑. ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
๒. ระบบพรรคการเมือง
๓. การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม
๔. การกำกับควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ
๕. การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย
๖. การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและการสร้างความปรองดอง

๒. แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ขอเสนอแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองที่มีความสำคัญและเร่งด่วน เพื่อก่อให้เกิดการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองสัมฤทธิ์ผล ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ มาตรา ๓๗/๒ โดยกำหนดประเด็นในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง จำนวน ๖ ประเด็น ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

สภาพปัญหา

๑) ที่ผ่านมานักการเมืองส่วนใหญ่ยังขาดคุณสมบัติของการเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยอย่างแท้จริง ขาดอุดมการณ์ ความรับผิดชอบ และขาดจริยธรรมทางการเมือง ทำให้ประชาชนขาดความศรัทธาและเชื่อถือ

๒) นักการเมืองถูกนำไปใช้เป็นกลไกสำคัญของระบบธุรกิจการเมือง ที่เข้ามาแสวงประโยชน์อันเป็นบ่อเกิดของการทุจริตคอร์รัปชัน

๓) ประชาชนมีทัศนคติต่อนักการเมืองส่วนใหญ่ว่าเป็นผู้ที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องมากกว่าผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน

๔) การได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ นั้น ไม่ได้เป็นการได้มาซึ่งนักการเมืองที่มีคุณภาพและมีความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ หากแต่ผลของการได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อกลับกลายเป็นแหล่งกลุ่มทุน กลุ่มธุรกิจ และผู้มีอิทธิพลเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งนำไปสู่การซื้อเสียงทางการเมืองในที่สุด

๕) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่ผ่านมา มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้อำนาจและถูกแทรกแซงทางการเมือง เนื่องจากวุฒิสภามีอำนาจให้คุณให้โทษได้ในเรื่องการแต่งตั้งและการถอดถอน

๖) การเข้าสู่ตำแหน่งการเมืองท้องถิ่นทุกระดับ มีการซื้อสิทธิขายเสียงอย่างรุนแรง เช่นเดียวกับระดับชาติ และเมื่อได้เข้าสู่ตำแหน่งแล้วจึงมีการใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางแสวงประโยชน์ มีการทุจริต คอร์รัปชันทั้งระบบอย่างกว้างขวาง

๗) นักการเมืองยังขาดกลไกและมาตรการเพื่อการพัฒนาให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สุจริต มีประสิทธิภาพ และสามารถดำเนินกิจกรรมทางสังคมหรือทางการเมืองได้อย่างเหมาะสม

๘) เมื่อเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมือง การได้มาซึ่งนายกรัฐมนตรีที่มาจากทางเลือกตั้งไม่สามารถแก้ไขปัญหาการบริหารประเทศได้ จนนำไปสู่การเผชิญหน้ากันระหว่างกลุ่มการเมืองต่าง ๆ และนำไปสู่ความรุนแรงทางการเมืองมากขึ้น จนนำมาซึ่งระบบการเมืองที่ไร้เสถียรภาพอันทำให้เกิดสภาวะที่เรียกว่า “รัฐที่ล้มเหลว”

วิธีการปฏิรูป

วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง เกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป

๑) ต้องกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งให้มีความเข้มข้นกว่าที่เคยกำหนด เพื่อช่วยคัดกรองบุคคลในเบื้องต้นก่อนที่จะให้ประชาชนเลือกตั้ง

๒) ให้ผู้สมัคร ผู้ที่แสดงความจำนงเข้าสู่ตำแหน่ง และผู้เข้ารับการสรรหา ต้องเปิดเผยแบบสำเนาการชำระภาษีย้อนหลัง ๓ ปี ให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ง่าย และให้มีการแจ้งบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและคู่สมรสโดยละเอียด และให้มีมาตรการป้องกันมิให้นักการเมืองรับผลตอบแทนในทางการเมืองโดยมิชอบ

๓) ผู้ประสงค์ที่จะสมัครรับเลือกตั้งต้องแสดงความจำนงต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อแสดงตนและแนะนำตนต่อสาธารณชนก่อนประกาศพระราชกฤษฎีกาการเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑ ปี

๔) การเข้าสู่ตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)

๔.๑ การกำหนดประเภทและจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องสะท้อนความต้องการของประชาชน และให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาในสังคมไทย เพื่อแก้ปัญหาการเมืองที่ผ่านมา

๔.๒ ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาจากการเลือกตั้งทั้งหมด เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ยึดโยงกับประชาชน และเพื่อป้องกันไม่ให้นายทุนเข้าครอบงำพรรคการเมืองผ่านระบบการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ

๔.๓ ให้ประชาชน ๑ คน เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ ๑ คน ตามหลักหนึ่งคนหนึ่งเสียง (One man One vote) เพื่อแสดงถึงความเท่าเทียมในการใช้สิทธิในระบอบประชาธิปไตย

๔.๔ การแบ่งเขตการเลือกตั้ง ต้องเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาการซื้อเสียงขายสิทธิ และสามารถสะท้อนคะแนนเสียงของประชาชน รวมทั้ง ให้ประชาชนมีโอกาสได้ตัวแทนในเขตพื้นที่นั้นโดยทั่วถึง

๕) การเข้าสู่ตำแหน่งของสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.)

๕.๑ ที่มา

๕.๑.๑ ที่มาของสมาชิกวุฒิสภา ควรมีการกำหนดประเภท และที่มาให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม และได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการทำงานของสมาชิกวุฒิสภา

๕.๑.๒ ให้มีวุฒิสภา โดยกำหนดจำนวนสมาชิกวุฒิสภาให้เหมาะสมกับภารกิจและอำนาจหน้าที่

๕.๑.๓ มีมาตรการป้องกัน การซื้อคะแนน การจัดตั้งและแลกเสียงของกลุ่ม (Block Vote)

๕.๒ อำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาต้องมีความชัดเจน

๕.๒.๑ ให้วุฒิสภาควมมีอำนาจหน้าที่เฉพาะการก่อกองกฎหมาย ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เพื่อแก้ไขปัญหาการถูกแทรกแซงทางการเมือง

๕.๒.๒ ให้วุฒิสภาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรอิสระทั้งหมด ตลอดจนหน่วยงานราชการอื่นที่จำเป็น

๖) การเข้าสู่ตำแหน่งการเมืองท้องถิ่นและการเข้าสู่ตำแหน่งของบุคคลที่มาจากการเลือกตั้งตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องถิ่น

๖.๑ กำหนดมาตรการวางแนวทางการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐในท้องถิ่นและท้องที่ ให้เป็นที่น่าเชื่อถือของประชาชน โดยให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองท้องถิ่นและท้องที่ทุกระดับ แจ้งรายการทรัพย์สิน หนี้สิน และหลักฐานการเสียภาษีเงินได้ พร้อมเปิดเผยให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นรับทราบ

๖.๒ กำหนดมาตรการป้องกันไม่ให้ธุรกิจการเมืองเข้ามาลงทุนแสวงหาประโยชน์หรือใช้โอกาสจากการใช้อำนาจรัฐเข้าแสวงประโยชน์ในระดับท้องถิ่น

๖.๓ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่มาจากการเลือกตั้งตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องถิ่น มีวาระการดำรงตำแหน่งและมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรงทุกตำแหน่ง

๗) ให้มีกลไกและมาตรการเพื่อพัฒนานักการเมืองให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีเกียรติ สุจริต มีประสิทธิภาพ และสามารถดำเนินกิจกรรมทางสังคมหรือทางการเมืองได้อย่างเหมาะสม

๘) การเข้าสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

๘.๑ กำหนดวิธีการเข้าสู่ตำแหน่งของนายกรัฐมนตรี

๘.๑.๑ ต้องยึดหลักสำคัญว่า ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เป็นตำแหน่งที่ทรงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนั้น จะต้องผ่านมติของสภาผู้แทนราษฎร ด้วยคะแนนเสียงเห็นชอบมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร ในกรณีที่ผู้ถูกแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่หากกรณีที่ถูกแต่งตั้งไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็ต้องได้รับคะแนนเสียงข้างมากเด็ดขาด ไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๘.๑.๒ การออกเสียงเลือกนายกรัฐมนตรีของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้กระทำโดยเปิดเผยและอิสระ ไม่อยู่ภายใต้อำนาจของพรรคการเมืองหรือกรณีอื่นใด

๘.๒ ถ้าหากไม่สามารถแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีได้ ภายใน ๓๐ วัน ให้สภาผู้แทนราษฎรยุบไปโดยผลของกฎหมายและให้มีการเลือกตั้งใหม่ ภายใน ๓๐ วัน

๘.๓ เมื่อเกิดวิกฤตของประเทศ กรณีที่ไม่มีนายกรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และไม่มีสภาผู้แทนราษฎร ให้วุฒิสภารับผิดชอบในการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาประเทศ

แนวทางการแก้ไข

ให้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒. ระบบพรรคการเมือง

สภาพปัญหา

- ๑) พรรคการเมืองไม่เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชนอย่างแท้จริง ระบบทุนการเมืองเข้าครอบงำพรรคการเมือง จึงทำให้เกิดการผูกขาดและกำหนดทิศทางของพรรคโดยกลุ่มทุนการเมือง
- ๒) การบริจาคมแก่พรรคการเมืองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก่อให้เกิดการลงทุนทางการเมือง
- ๓) โครงสร้างพรรคการเมืองที่ผ่านมาไม่แบ่งแยกหน้าที่และอำนาจการบริหารพรรคการเมือง ก่อให้เกิดการบริหารพรรคการเมืองที่ไม่มีประสิทธิภาพ และทำให้พรรคการเมืองอ่อนแอ
- ๔) นโยบายของพรรคการเมืองไม่สะท้อนปัญหาที่แท้จริงของประเทศชาติและประชาชน ทั้งยังสร้างปัญหาต่องบประมาณแผ่นดิน ทำให้เกิดการทุจริตเชิงนโยบาย
- ๕) ที่ผ่านมามีบทบัญญัติของกฎหมายที่ก่อให้เกิดการยุบพรรคได้โดยง่าย ซึ่งบางเรื่องไม่มีการแจ้งเตือนก่อนมีการลงโทษ

วิธีการปฏิรูป

วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง เกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป

- ๑) ทำให้พรรคการเมืองเป็นของประชาชนอย่างแท้จริงและไม่ถูกครอบงำจากนายทุน ดังนี้
 - ๑.๑ ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของพรรคการเมือง ผ่านการสนับสนุนเงินทุนให้กับพรรคการเมือง เพื่อเป็นหลักการนำไปสู่การขอแก้ไขประมวลกฎหมายรัฐธรรมนูญ ดังนี้
 - ๑.๑.๑ บริจาคเงินให้พรรคการเมืองโดยเอกชนหรือนิติบุคคลที่เป็นบริษัทของคนไทย ภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด
 - ๑.๑.๒ ให้สมาชิกพรรคการเมือง ชำระค่าธรรมเนียมการเป็นสมาชิกพรรครายปีและให้รัฐบาลสนับสนุนเพิ่มเติมให้พรรคการเมือง
 - ๑.๑.๓ บริจาคเงินภาษีให้พรรคการเมือง โดยประชาชนผู้ยื่นบัญชีภาษีเงินได้แจ้งในเอกสารยื่นภาษีว่าจะสนับสนุนเงินให้พรรคการเมืองใด ก็ให้รัฐดำเนินการจัดสรรงบประมาณสมทบเพิ่มเติมให้พรรคการเมืองนั้น ภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด
 - ๑.๒ ให้รัฐอุดหนุนเงินทุนให้กับพรรคการเมืองอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม เพื่อแก้ไขปัญหาพรรคการเมืองไม่มีเงินทุน ต้องพึ่งพาเงินจากนายทุน
 - ๑.๓ ลดภาระค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองในการหาเสียง โดยให้องค์กรที่ทำหน้าที่จัดการเลือกตั้ง เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้งสนับสนุนหรือช่วยเหลือการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง อาทิ การพิมพ์ป้ายโฆษณาหาเสียง การจัดพื้นที่ในการปราศรัยอย่างเหมาะสม การจัดเวลาให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้แนะนำตัวและชี้แจงนโยบายผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและเป็นธรรมกับทุกพรรคการเมือง ทั้งนี้เพื่อป้องกันนายทุนเข้าครอบงำพรรคโดยให้เงินช่วยเหลือในการหาเสียง และนำมาซึ่งปัญหาการทุจริตเพื่อถอนทุนคืน
- ๒) ให้พรรคการเมืองเปิดเผยบัญชีรายรับรายจ่ายของพรรคการเมือง โดยผ่านระบบการตรวจสอบจากองค์กรในการตรวจสอบบัญชี
- ๓) พรรคการเมือง ควรจัดระบบการบริหารโดยการแยกออกเป็นงานการเมืองกับงานบริหารจัดการภายใน เพื่อความคล่องตัว เข้มแข็ง และมีประสิทธิภาพ
- ๔) ควบคุมหรือตรวจสอบการนำเสนอนโยบายของพรรคการเมือง เพื่อป้องกันการกำหนดนโยบายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจ หรือวินัยการเงินการคลังของประเทศ

๕) ห้ามมิให้ยุบพรรคการเมือง เว้นแต่พรรคการเมืองที่กระทำความผิดอันเป็นการล้มล้างระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และทำลายความมั่นคงของชาติ ให้มีบทบัญญัติกฎหมาย และมีการแจ้งเตือนก่อนมีการลงโทษ

แนวทางการแก้ไข

ให้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓. การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม

สภาพปัญหา

- ๑) เกิดปัญหาการทุจริตการเลือกตั้ง โดยเฉพาะการซื้อสิทธิขายเสียงเป็นอย่างมาก มีความรุนแรง และซับซ้อนมากขึ้นทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น และเมื่อคดีไปสู่ศาลก็มักจะเอาผิดเอาโทษไม่ได้
- ๒) หน่วยงานที่รับผิดชอบกำกับดูแลการเลือกตั้ง ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการเลือกตั้งได้ขาดความเชื่อถือในความรับผิดชอบและความสุจริตยุติธรรม
- ๓) ประชาชนขาดการมีสำนึก และขาดค่านิยมในการเลือกตั้งที่ดี
- ๔) กฎหมายเลือกตั้งไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการบังคับใช้ที่จริงจัง และไม่มียุทธศาสตร์ของผู้ซื้อสิทธิขายเสียงอย่างจริงจัง ทำให้ไม่มีความเกรงกลัวต่อการบังคับใช้กฎหมาย
- ๕) ในระหว่างดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีการกระทำใช้อำนาจรัฐในลักษณะการหาเสียงล่วงหน้า ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับการเลือกตั้ง

วิธีการปฏิรูป

วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง เกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป

- ๑) การแก้ไขปัญหาการทุจริตการเลือกตั้งและการซื้อสิทธิขายเสียง มีวิธีการ ดังต่อไปนี้
 - ๑.๑ จัดตั้งกองทุนในการดำเนินการจัดการผู้กระทำการทุจริตการเลือกตั้ง เพื่อให้รางวัลผู้ชี้เบาะแสการทุจริตการเลือกตั้ง
 - ๑.๒ การกำหนดเขตเลือกตั้ง
กำหนดเขตเลือกตั้งให้มีขนาดที่เหมาะสม เพื่อให้การซื้อเสียงทำได้ยากขึ้น
 - ๑.๓ การกำหนดบทลงโทษ
 - ๑.๓.๑ กำหนดบทลงโทษผู้สมัครรับเลือกตั้งที่กระทำการทุจริตเลือกตั้งให้รุนแรงและเด็ดขาด เช่น
 - (๑) การตัดสิทธิไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งตลอดชีวิต
 - (๒) กำหนดบทลงโทษทางอาญาที่รุนแรง ให้มีโทษจำคุก ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี โดยไม่ให้มีการรอลงโทษหรือรอกำหนดโทษ และให้มีอายุความ ๒๐ ปี
 - ๑.๓.๒ กำหนดมาตรการให้หัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคการเมืองร่วมกันป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิดต่อกฎหมายเลือกตั้ง และให้ร่วมรับผิดชอบในการกระทำทุจริตเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค หากเป็นการกระทำความผิดของหัวหน้าพรรคหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองให้ลงโทษ ตัดสิทธิทางการเมืองกับผู้กระทำความผิดตลอดชีวิต และห้ามเข้ามายุ่งเกี่ยวทางการเมือง และหากอยู่เบื้องหลังการเมืองให้มีโทษจำคุก ๑๐ ปี และห้ามรอลงอาญา
 - ๑.๓.๓ หากต้องมีการเลือกตั้งใหม่ด้วยเหตุมีทุจริตเลือกตั้ง ให้ผู้สมัครและพรรคการเมืองนั้น รับผิดชอบชดใช้ค่าเลือกตั้งใหม่
 - ๑.๓.๔ กำหนดบทลงโทษนายทุนหรือกลุ่มทุนที่แจกเงินให้ทุกพรรคการเมือง ให้มีโทษจำคุก ๑๐ ปี โดยไม่มีการรอลงอาญา และมีโทษปรับไม่น้อยกว่า ๕๐ ล้านบาท และให้ผู้ที่น่าหลักฐานมาเปิดเผย ได้รับเงินค่าปรับดังกล่าว
 - ๑.๓.๕ กำหนดบทลงโทษทางอาญาที่รุนแรงกับนักการเมืองที่รับเงินหรือผลประโยชน์ตอบแทนจากพรรคการเมือง กลุ่มทุน หัวหน้ากลุ่มเพื่อนำไปใช้หาเสียงหรือซื้อเสียง
 - ๑.๓.๖ มีบทลงโทษทางอาญาที่รุนแรงกับคนที่รับเงินหรือผลประโยชน์ไปซื้อเสียง

๑.๓.๗ กำหนดบทลงโทษทางอาญาแก่ผู้รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือบุคคลใด เป็นค่าตอบแทนในการลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น

๑.๓.๘ ให้มีบทลงโทษทางอาญาอย่างรุนแรงกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือกระทำการให้คุณให้โทษผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น

จากข้อเสนอแนะการปฏิรูปการเมืองข้างต้นนั้น จะต้องมีการใช้แนวทางที่เสนอไปประยะหนึ่งแล้วให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกระบวนการปฏิรูปการเมืองในประเด็นต่าง ๆ เพื่อพิสูจน์ข้อเสนอแนะและแนวทางให้เกิดการปฏิรูปที่สัมฤทธิ์ผล

๒) การจัดการและควบคุมการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)

๒.๑ ต้องมีการปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และส่วนงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้มีความเหมาะสม เพื่อให้สามารถจัดการและควบคุมการเลือกตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์และยุติธรรม เช่น ยกเลิกคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัด โดยให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น ๆ และนักศึกษาช่วยจัดการการเลือกตั้ง (เทียบเคียงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐)

๒.๒ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งออกมาตรการเพื่อจัดการและควบคุมการเลือกตั้ง ดังนี้

๒.๒.๑ การให้ใบเหลือง ถ้าหากไม่ทำให้ผลคะแนนของผู้ชนะเปลี่ยนแปลงไป ไม่ควรให้มีการเลือกตั้งใหม่ แต่ให้ไปดำเนินคดีเอาโทษกับผู้กระทำความผิดเท่านั้น

๒.๒.๒ จัดทำบัญชีโครงสร้างผู้แจกเงินหรือหวัคคะแนนเพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามการซื้อเสียง

๒.๒.๓ กำหนดเงินในการใช้หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคน และให้มีมาตรการตรวจสอบการใช้เงินอย่างจริงจัง ให้ตรงกับสภาพที่มีการใช้จ่ายจริงและให้เปิดเผยต่อสาธารณะ

๒.๒.๔ กำหนดพื้นที่และจัดทำบอร์ดในการติดป้ายหาเสียง

๒.๒.๕ จัดคูหาลงคะแนนให้กว้างขวาง เพื่อให้ความสะดวกแก่ประชาชน

๒.๒.๖ จัดเวทีหาเสียงให้กับทุกพรรคการเมือง โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดมหรสพได้

๒.๒.๗ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดรถยนต์รับส่งผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนน

๒.๒.๘ แก้ไขกฎหมาย ให้เด็ก เยาวชน เข้าคูหาเลือกตั้งกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองได้

๒.๒.๙ จัดทำเอกสาร จัดเวลาออกอากาศ เพื่อประชาสัมพันธ์หาเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง

๒.๓ ให้มีกฎหมายรองรับอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการสั่งการให้ฝ่ายทหาร ตำรวจ และฝ่ายปกครอง รวมถึงข้าราชการอื่น ปฏิบัติหน้าที่เพื่อช่วยเหลืองานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๓) ให้ประชาชนและภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการควบคุมกำกับดูแลการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้ประชาชนเป็นผู้เสียหายในคดีทุจริตเลือกตั้งได้

๔) การพิจารณาและวินิจฉัยคดีเลือกตั้ง ที่มีประสิทธิภาพและให้ความเป็นธรรม เช่น

การพิจารณาและวินิจฉัยคดีเลือกตั้งให้เป็นอำนาจของศาล และต้องทำด้วยความรวดเร็ว โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณารวบรวมพยานหลักฐานให้แล้วเสร็จส่งศาล ภายใน ๓๐ วัน และให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีให้แล้วเสร็จ ภายใน ๖๐ วัน ตามที่กฎหมายกำหนด

๕) หากปรากฏหลักฐานว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีการใช้อำนาจรัฐเพื่อประโยชน์
แก่การหาเสียงล่วงหน้า ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายเลือกตั้ง แม้จะเป็นการกระทำก่อนมี
พระราชกฤษฎีกาเลือกตั้ง

แนวทางการแก้ไข

ให้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔. การกำกับควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

ประเทศไทยปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้หลักการความสูงสุดอยู่ที่รัฐธรรมนูญ (Supremacy of the Constitution) อันมีความสำคัญว่า เจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญ คือ ข้อตกลงสูงสุดที่ทุกภาคส่วนต้องปฏิบัติเป็นสัญญาประชาคม และรัฐธรรมนูญได้วางหลักการแบ่งแยกอำนาจ เพื่อการกำกับ ควบคุม และการตรวจสอบถ่วงดุลไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น ภายใต้หลักการนี้จึงไม่ใช่หลักสูงสุดอยู่ที่รัฐสภา (Supremacy of Parliament) การใช้เสียงข้างมากจึงไม่ใช่เสียงเด็ดขาดทั้งหมด ทั้งนี้ เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญที่มีการวางหลักการเพื่อการกำกับ ควบคุม และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ที่ให้อำนาจหน้าที่ไว้กับรัฐสภา องค์กรอิสระ ประชาชน และสถาบันตุลาการ อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีการตีความกฎหมายรัฐธรรมนูญที่หลากหลายและพยายามไม่ปฏิบัติตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย กอปรกับผู้มีอำนาจรัฐมีการแทรกแซงการกำกับ ควบคุม และทำให้เกิดความบิดเบือนแห่งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ส่งผลให้เกิดความระส่ำระสายทางการเมือง เป็นเหตุผลอย่างสำคัญที่นำไปสู่การปฏิวัติรัฐประหาร โดยเหตุนี้ สมควรที่จะมีการปฏิรูปการกำกับ ควบคุม และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เพื่อให้ระบบการเมืองเป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมายรัฐธรรมนูญ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง และได้วางแนวทางการปฏิรูปในส่วนงานการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ดังนี้

๔.๑ การควบคุมและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐผ่านระบบรัฐสภา

สภาพปัญหา

รัฐสภาเป็นสถาบันการเมืองที่มีความอ่อนแอและขาดความต่อเนื่อง มีการแทรกแซงการตรวจสอบของฝ่ายนิติบัญญัติโดยฝ่ายบริหาร ทำให้การกำกับควบคุมไม่ว่าจะเป็นการตั้งกระทู้ การยื่นญัตติ และการอภิปรายไม่ไว้วางใจไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีอิสระและมีประสิทธิภาพ มีปัญหากระบวนการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลางของประธานสภาผู้แทนราษฎร และรองประธานสภาผู้แทนราษฎร และรัฐสภาขาดกระบวนการพิจารณาตรวจสอบการจัดทำงบประมาณ การใช้งบประมาณและติดตามประสิทธิผลของการใช้งบประมาณ และการตั้งกรรมาธิการยังไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบให้มีประสิทธิภาพได้ และที่ผ่านมามีการเสนอขออนุมัติงบประมาณจากหน่วยงานวิชาการได้จัดงบประมาณแอบแฝงเพื่อประโยชน์ทางการเมือง

นอกจากนี้ รัฐสภายังขาดหน่วยงานสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบ และหน่วยงานที่สนับสนุนทางวิชาการ ยังไม่ได้ทำหน้าที่ให้สมประโยชน์ของรัฐสภา

วิธีการปฏิรูป

วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง เกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป

๑) ควรแยกอำนาจฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารออกจากกัน

๒) ในการตรวจสอบถ่วงดุลของรัฐสภา หากการอภิปรายของฝ่ายค้านที่มีพยานหลักฐานว่า มีการกระทำของฝ่ายบริหารที่ทุจริต ประพฤติมิชอบ หรือมีการบริหารงานที่ผิดพลาด ไม่มีประสิทธิภาพอันทำให้ประเทศชาติได้รับความเสียหาย ให้ฝ่ายค้านดำเนินการส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อดำเนินการถอดถอนโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา หรือยื่นฟ้องเป็นคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ตามที่กฎหมายบัญญัติ ต่อไป

๓) ให้รัฐสภามีหน่วยงานสนับสนุนการทำหน้าที่ของกรรมาธิการงบประมาณแผ่นดินของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาและตรวจสอบการใช้งบประมาณแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันมิให้เกิดการเสนอขออนุมัติงบประมาณแอบแฝงที่เอื้อประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๔) เพื่อให้เกิดการถ่วงดุลและเกิดความเป็นธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละฝ่าย เห็นควรให้รองประธานสภาผู้แทนราษฎร อย่างน้อย ๑ คน และประธานกรรมาธิการที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ มาจากฝ่ายค้าน

๕) ให้สถาบันพระปกเกล้าปฏิบัติหน้าที่ทางวิชาการให้กับรัฐสภาโดยตรง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา วิจัย และจัดหาข้อมูลทางวิชาการสนับสนุนกิจการงานของรัฐสภา และให้ยกเลิกหลักสูตรที่ไม่เอื้อประโยชน์ต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา

๖) ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินกลับมาทำหน้าที่เป็น “ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา” โดยให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดิม

๗) ให้มีบทบัญญัติของกฎหมาย เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในระหว่างการดำรงตำแหน่ง และการใช้อำนาจไปในทางมิชอบ

แนวทางการแก้ไข

ให้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ การควบคุมและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐผ่านองค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระ และกระบวนการยุติธรรม

สภาพปัญหา

๑) วิธีการได้มาซึ่งบุคคลผู้ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรตามรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ คุณสมบัติไม่สอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติ ทำให้ขาดความน่าเชื่อถือ

๒) การปฏิบัติหน้าที่ยังไม่สมบูรณ์ก่อให้เกิดการโต้แย้ง และมีความล่าช้าในการปฏิบัติงาน

๓) ยังมีปัญหาความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการถ่วงดุลและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ โดยกระบวนการยุติธรรม

วิธีการปฏิรูป

วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง เกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป

๑) ปรับปรุงกระบวนการสรรหา โดยให้เพิ่มจำนวนคณะกรรมการสรรหาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญที่เกี่ยวกับภารกิจขององค์กรนั้น ๆ

๒) ให้ผู้สมัครเข้ารับการสรรหา ต้องแจ้งประวัติและมีการเปิดเผยการแสดงวิสัยทัศน์ต่อสาธารณชน เพื่อรับทราบข้อมูลและข้อวิจารณ์จากประชาชน

๓) มีการกำหนดกรอบเวลา ขั้นตอนการทำหน้าที่แล้วเสร็จขององค์กรอิสระให้ชัดเจน

๔) วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการในองค์กรอิสระไม่ควรมีระยะเวลาอันยาวนานเกินไป ควรมีกำหนดระยะเวลาเพียง ๖ ปี ให้มีการปรับเปลี่ยนจำนวนประมาณกึ่งหนึ่งทุกครั้งวาระของการดำรงตำแหน่ง

๕) ปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการแก้ไข

ให้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ การควบคุมและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยประชาชน

สภาพปัญหา

รัฐยังขาดการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ ตลอดจนความสำคัญของการใช้อำนาจรัฐ ทำให้ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

วิธีการปฏิรูป

วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง เกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป

๑) ส่งเสริมให้ประชาชนมีสิทธิที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารภาครัฐ โดยรัฐมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน เพื่อให้ประชาชนตรวจสอบได้โดยง่าย สะดวก และรวดเร็ว

๒) ให้มีมาตรการ กระบวนการ หรือกลไก ในการรับทราบข้อมูลจากภาคประชาชน เพื่อนำไปสู่การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเพื่อดำเนินการแก้ไขให้เป็นรูปธรรม และแจ้งให้ประชาชนรับทราบผลการตรวจสอบในกรณีดังกล่าวต่อไป

แนวทางการแก้ไข

ให้มีกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

๕. การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย

ประเทศไทยอยู่ภายใต้อิทธิพลแนวคิดระบบอำนาจนิยม ที่มีระบบอุปถัมภ์ค้ำจุน อันมีผลที่ทำให้วัฒนธรรมทางการเมืองของคนไทยไม่เอื้อต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย นำไปสู่ความอ่อนแอของประชาชน การทำให้ระบบราชการและบทบาทของทหารมีโอกาสเข้ามามีบทบาททางการเมืองในการแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ทางการเมืองต่าง ๆ นำไปสู่การใช้เหตุผลของการยึดอำนาจรัฐที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของนักการเมืองที่มีการทุจริตคอร์รัปชัน รวมถึงการที่ประชาชนมีพฤติกรรมซื้อสิทธิขายเสียงและเกิดความแตกแยก ที่สำคัญคือ วัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย อันได้แก่ แบบแผน ทศนคติ ความเชื่อ และค่านิยมของคนไทยยังไม่เอื้อต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันสมควรที่จะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และเสริมสร้างให้มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมไทยที่ปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สภาพปัญหา

- ๑) ประชาชนส่วนหนึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปกครองในระบบประชาธิปไตย
- ๒) ประชาชนส่วนหนึ่งยังขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย
- ๓) สังคมเห็นว่าเมื่อเกิดวิกฤตความมั่นคง กลไกของระบอบประชาธิปไตยไม่อาจแก้ไขปัญหาได้ด้วยตัวเอง
- ๔) สังคมเห็นว่าการกล่าวเท็จและให้ร้ายในสังคมการเมืองเป็นเรื่องที่ยังไม่มีบทลงโทษที่เกิดผลในทางปฏิบัติ
- ๕) สังคมมีทัศนคติที่เห็นว่าการซื้อสิทธิขายเสียงและการรับผลประโยชน์เป็นเรื่องปกติ ทำให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองในเชิงลบ

วิธีการปฏิรูป

วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง เกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป

เพื่อให้การปฏิรูปการเมือง เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองใหม่ และเกิดการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง กำหนดวิธีการปฏิรูป ดังนี้

๑) ให้ความรู้และปลูกฝังค่านิยม และทัศนคติที่ดี ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดังนี้

๑.๑ ให้สถานศึกษาและองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ที่ทำหน้าที่ให้การเรียนรู้เรื่องประชาธิปไตย ดำเนินการให้ความรู้กับประชาชนอย่างจริงจังและทั่วถึง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันพระปกเกล้า คณะกรรมการการเลือกตั้ง สภาพัฒนาการเมือง พรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เป็นต้น ทั้งนี้ รัฐต้องสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ

๑.๒ ปลูกฝังเด็กและเยาวชนให้มีความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อบ้านเมือง โดยให้มีหลักสูตรการศึกษาเป็นบทเรียนเรื่องประชาธิปไตย และกำหนดหลักสูตรไว้ในระบบการศึกษา ด้านวัฒนธรรมทางการเมือง ทั้งในระบบและนอกระบบ

๑.๓ แก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เพื่อให้เด็กอายุไม่เกิน ๑๒ ปี เข้าคูหาเลือกตั้งพร้อมกับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองได้ เนื่องจากจะเป็นประโยชน์กับเด็กที่จะได้เรียนรู้และสร้างเสริมประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งผ่านการเลือกตั้งจริง

๑.๔ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะของประชาชน ให้สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เชื่อถือได้ โดยมีกระบวนการที่ง่าย สดวก และรวดเร็ว

๑.๕ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน บนพื้นฐานการทำงานร่วมกันแบบสมานฉันท์ และมีคุณภาพ

๒. สร้างนักการเมืองที่ดีมีคุณธรรม ปลุกฝังนักการเมืองให้รับผิดชอบต่อบ้านเมือง และรักษาผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศ

๓. ให้ใช้กลไกและบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญเป็นแนวทางในการแก้ไขวิกฤตเป็นสำคัญ

๔. ต้องมีบทลงโทษนักการเมืองที่ไม่มีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งกล่าวเท็จและให้ร้ายต่อสาธารณะโดยเจตนา อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่สาธารณะ โดยให้มีบทลงโทษทางอาญาและบทลงโทษทางการเมือง

๕. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรณรงค์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงความเสียหายและปัญหาของประเทศที่เกิดจากการทุจริต เพื่อสร้างค่านิยมและทัศนคติใหม่ให้กับประชาชน และต้องสร้างเครือข่ายจากภาคประชาชน ผู้นำชุมชน และผู้นำทางปรัชญาในชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐในการตรวจสอบและสอดส่องการทุจริตทุกประเภท ทั้งนี้ การรณรงค์ดังกล่าวต้องทำอย่างจริงจังและกว้างขวาง

แนวทางการแก้ไข

๑. ให้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒. สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนทั่วไป เพื่อสร้างขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามในทางการเมือง โดยการใช้มาตรการให้ความรู้ และให้การศึกษาตั้งแต่เยาว์วัย

๖. การแก้ปัญหาความขัดแย้งและการสร้างความปรองดอง

สภาพปัญหา

- ๑) เกิดความขัดแย้งและความแตกแยกในสังคมอย่างรุนแรงและยาวนาน สืบเนื่องจากปัญหาทางแนวคิด พฤติกรรม และผลประโยชน์ทางการเมือง
- ๒) นักการเมืองเป็นส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในสังคม เนื่องจากมีทัศนคติทางการเมืองในเชิงคุณธรรมและการใช้อำนาจที่แตกต่างกัน นำไปสู่การใช้ความรุนแรงในทางการเมือง
- ๓) การพัฒนาประเทศที่นำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
- ๔) มีการใช้สื่อบางส่วนสร้างทัศนคติในเชิงแบ่งฝ่ายทางอุดมการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง
- ๕) ในสังคมมีความเสื่อมโทรมทางด้านศีลธรรมและจริยธรรมในการอยู่ร่วมกันด้วยความเอื้ออาทรตามวิถีไทย

วิธีการปฏิรูป

วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง เกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป

๑) การคลี่คลายประเด็นปัญหาและผลกระทบจากความขัดแย้งทางการเมืองที่นำไปสู่การใช้ความรุนแรงในอดีต และการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงจากความขัดแย้งทางการเมืองเกิดขึ้นซ้ำอีก จำเป็นต้องดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ เสนอแนวทางการสร้างความปรองดองตามภารกิจ ๖ ด้าน ได้แก่

๑.๑.๑ การสร้างความเข้าใจร่วมของสังคมต่อเหตุแห่งความขัดแย้ง

๑.๑.๒ การแสวงหาและเปิดเผยข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ความรุนแรง

๑.๑.๓ การอำนวยความสะดวกสำนึกรับผิดและการให้อภัย

๑.๑.๔ การเยียวยา ดูแล และการฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบ

๑.๑.๕ การสร้างสภาวะที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกัน

๑.๑.๖ มาตรการป้องกันการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง

ทั้งนี้ ภารกิจทั้ง ๖ ด้านดังกล่าว ต้องทำควบคู่กันไปให้ครบทุก ๆ ด้าน อย่างเป็นองค์รวม เนื่องจากภารกิจในแต่ละด้านมีผลเชื่อมโยงและหนุนเสริมต่อกัน

๑.๒ เสนอให้ศึกษาการดำเนินการเชิงนโยบายของรัฐเพื่อการปรองดองในอดีต ทั้งของในประเทศและต่างประเทศ โดยใช้หลักการให้อภัย การสร้างบรรยากาศสมานฉันท์และการนิรโทษกรรม ความผิดทางการเมืองให้ทุกฝ่าย

๒) ให้มีมาตรการป้องกันมิให้เกิดการปลุกปั่น เพื่อสร้างม็อบในทางการเมืองที่นำไปสู่ความขัดแย้งที่รุนแรงในทางสังคม

๓) เสริมสร้างเศรษฐกิจและรายได้ให้ทั่วถึง และมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และสร้างการเมืองให้มีเสถียรภาพ

๔) ให้มีมาตรการทางกฎหมายกำกับมิให้ใช้สื่อสร้างความเกลียดชังหรือยุยงให้เกิดความรุนแรงทางสังคมโดยใช้ความเท็จหรือบอกความจริงเพียงบางส่วน

๕) ส่งเสริมหลักธรรม ฟื้นฟูวัฒนธรรมของการอยู่ร่วมกันด้วยความเกื้อกูล ร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความมีน้ำใจ ซึ่งจะนำไปสู่ความปรองดองของคนในชาติ สร้างคนในชาติให้เกิดความสามัคคีเพื่อการปรองดอง

แนวทางการแก้ไข

ให้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และรณรงค์ ฟื้นฟูวัฒนธรรมอันดี และให้เป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและสร้างความปรองดอง

๓. แนวทางการแก้ไขโดยการจัดทำกฎหมายเพื่อการปฏิรูปสำเร็จ

การสร้างมาตรการแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยเสนอเป็นบทบัญญัติทางกฎหมายให้มีการบังคับใช้กฎหมายที่เคร่งครัดและมีประสิทธิภาพ มีผลในเชิงปฏิบัติโดยมีกฎหมายที่จะต้องจัดทำหรือปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

- ๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.
- ๒) พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.
- ๓) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.
- ๔) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ.
- ๕) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.
- ๖) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ.
- ๗) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.
- ๘) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.
- ๙) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ.
- ๑๐) พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.
- ๑๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.
- ๑๒) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลรัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ.
- ๑๓) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.
- ๑๔) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.
- ๑๕) กฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

๔. กำหนดเวลาการปฏิรูป

ระยะที่ ๑ การจัดทำแผนปฏิรูปประเทศด้านการเมือง เพื่อเสนอสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓

๑) ศึกษาและกำหนดประเด็นการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ในประเด็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ระบบพรรคการเมือง การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม การกำกับควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและการสร้างความปรองดอง (ช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘)

๒) ศึกษาและเสนอแนะประเด็นการปฏิรูปประเด็นด้านการเมืองต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (ช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑๐ - ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๘)

๓) ศึกษาประเด็นปัญหาการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองอื่น ๆ (ระหว่างวันที่ ๕ - ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙)

ระยะที่ ๒ พิจารณาศึกษาร่างรัฐธรรมนูญ (ร่างแรก) พร้อมเสนอความคิดเห็นต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (ช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙)

ระยะที่ ๓ เสนอประเด็นการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง โดยแบ่งออกเป็น ๓ ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ ๑ ก่อนทำประชามติ หลังวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ถึง สิงหาคม ๒๕๕๙

๑. ศึกษา สรุป เสนอ และติดตามประเด็นการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
๒. ศึกษา ติดตาม การจัดทำประชามติร่างรัฐธรรมนูญ

ช่วงที่ ๒ ร่างรัฐธรรมนูญผ่านประชามติ จัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (ช่วงระยะเวลาตั้งเดือนสิงหาคม ถึงเดือนตุลาคม ๒๕๕๙)

๑. ศึกษา สรุป เสนอ และติดตาม ประเด็นการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
๒. ศึกษา ติดตาม เสนอการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒.๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

๒.๒) พระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.

๒.๓) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.

๒.๔) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ.

๒.๕) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.

๒.๖) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ.

๒.๗) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.

๒.๘) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.

๒.๙) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ.

๒.๑๐) พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.

๒.๑๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.

๒.๑๒) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลรัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ.

๒.๑๓) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.

๒.๑๔) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.

๒.๑๕) กฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

ช่วงที่ ๓ หลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ มีผลบังคับใช้ (ระยะเวลาตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรก)

- เสนอแนะ มาตรการอันจำเป็นอื่น เพื่อให้เกิดการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองให้สัมฤทธิ์ผล

๕. แหล่งที่มาของงบประมาณ

- ๑) งบประมาณแผ่นดิน
- ๒) เงินบริจาคจากภาคเอกชนและประชาชน
- ๓) เงินจากการสมัครรับเลือกตั้ง

๖. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๑. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
๒. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๓. คณะรัฐมนตรี
๔. คณะรักษาความสงบแห่งชาติ
๕. คณะกรรมการการเลือกตั้ง
๖. ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
๗. กระทรวงศึกษาธิการ
๘. กระทรวงมหาดไทย
๙. อื่น ๆ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	แนวทางการแก้ไข	แนวทางการแก้ไข โดยการจัดทำ กฎหมาย เพื่อการปฏิรูปสำเร็จ	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
แผนปฏิรูป ประเทศด้าน การเมือง	๑. ผู้ดำรง ตำแหน่ง ทางการเมือง	๑) ต้องกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของ ผู้สมัครรับเลือกตั้งให้มีความเข้มข้นกว่าที่เคยกำหนด เพื่อ ช่วยคัดกรองบุคคลในเบื้องต้นก่อนที่จะให้ประชาชน เลือกตั้ง ๒) ให้ผู้สมัคร ผู้ที่แสดงความจำนงเข้าสู่ตำแหน่งและผู้เข้า รับการสรรหาต้องเปิดเผยแบบสำเนาการชำระภาษี ย้อนหลัง ๓ ปี ให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ง่าย และ ให้มีการแจ้งบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองและคู่สมรสโดยละเอียด และให้มีมาตรการ ป้องกันมิให้นักการเมืองรับผลตอบแทนในทางการเมืองโดย มิชอบ ๓) ผู้ประสงค์ที่จะสมัครรับเลือกตั้งต้องแสดงความจำนง ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อแสดงตนและแนะนำตน ต่อสาธารณชนก่อนประกาศพระราชกฤษฎีกาการเลือกตั้งไม่ น้อยกว่า ๑ ปี ๔) การเข้าสู่ตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ๔.๑ การกำหนดประเภทและจำนวนสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรต้องสะท้อนความต้องการของประชาชน และให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาในสังคมไทย เพื่อแก้ไข ปัญหาการเมืองที่ผ่านมา ๔.๒ ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาจากการเลือกตั้ง ทั้งหมด เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ยึดโยงกับ ประชาชน มีความเคารพประชาชนและเพื่อป้องกันไม่ให้ นายทุนเข้าครอบงำพรรคการเมืองผ่านระบบการเลือกตั้ง แบบบัญชีรายชื่อ	ให้บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญและ กฎหมายที่ เกี่ยวข้อง	การสร้างมาตรการแนว ทางการแก้ไขปัญหา โดยเสนอเป็น บทบัญญัติทาง กฎหมายให้มีการบังคับ ใช้กฎหมายที่เคร่งครัด และมีประสิทธิภาพ มี ผลในเชิงปฏิบัติโดยมี กฎหมายที่จะต้อง จัดทำหรือปรับปรุง แก้ไข ดังนี้ ๑) พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรและ การได้มาซึ่งสมาชิก วุฒิสภา พ.ศ. ๒) พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิก สภาท้องถิ่นหรือ ผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๓) พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.	ระยะที่ ๑ การจัดทำ แผนปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง เพื่อ เสนอสภาขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศ ตามข้อบังคับสภา ขับเคลื่อนปฏิรูป ประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๓ ๑) ศึกษาและ กำหนดประเด็นการ ปฏิรูปประเทศด้าน การเมือง ในประเด็นผู้ ดำรงตำแหน่งทาง การเมือง ระบบพรรค การเมือง การเลือกตั้ง ที่สุจริตและเที่ยงธรรม การกำกับควบคุมและ ตรวจสอบการใช้ อำนาจรัฐ การ เสริมสร้างวัฒนธรรม ทางการเมืองใน ระบอบประชาธิปไตย และการแก้ไขปัญหา ความขัดแย้งและการ สร้างความปรองดอง (ช่วงระยะเวลาตั้งแต่	๑) งบประมาณ แผ่นดิน ๒) เงินบริจาค จากภาคเอกชน และประชาชน ๓) เงินจากการ สมัครรับเลือกตั้ง	๑. คณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ ๒. สภานิติบัญญัติ แห่งชาติ ๓. คณะรัฐมนตรี ๔. คณะรักษาความ สงบแห่งชาติ ๕. คณะกรรมการ การเลือกตั้ง ๖. ศาลฎีกาแผนก คดีอาญาของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง ๗. กระทรวง ศึกษาธิการ ๘. กระทรวง มหาดไทย ๙. อื่น ๆ

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	แนวทางการแก้ไข	แนวทางการแก้ไข โดยการจัดทำ กฎหมาย เพื่อการปฏิรูปสำเร็จ	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
		<p>๔.๓ ให้ประชาชน ๑ คน เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ ๑ คน ตามหลักหนึ่งคนหนึ่งเสียง (One man One vote) เพื่อแสดงถึงความเท่าเทียมในการใช้สิทธิในระบอบประชาธิปไตย</p> <p>๔.๔ การแบ่งเขตการเลือกตั้ง ต้องเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาการซื้อเสียงขายสิทธิ และสามารถสะท้อนคะแนนเสียงของประชาชน รวมทั้ง ให้ประชาชนมีโอกาสได้ตัวแทนในเขตพื้นที่นั้นโดยทั่วถึง</p> <p>๕) การเข้าสู่ตำแหน่งของสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.)</p> <p>๕.๑ ที่มา</p> <p>๕.๑.๑ ที่มาของสมาชิกวุฒิสภา ควรมีการกำหนดประเภท และที่มาให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม และได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการทำงานของสมาชิกวุฒิสภา</p> <p>๕.๑.๒ ให้มีวุฒิสภา โดยกำหนดจำนวนสมาชิกวุฒิสภาให้เหมาะสมกับการกิจและอำนาจหน้าที่</p> <p>๕.๑.๓ มีมาตรการป้องกัน การซื้อคะแนน การจัดตั้งและแลกเสียงของกลุ่ม (Block Vote)</p> <p>๕.๒ อำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ต้องมีความชัดเจน</p> <p>๕.๒.๑ ให้วุฒิสภาคงมีอำนาจหน้าที่เฉพาะการกั้นกรองกฎหมาย ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เพื่อแก้ไขปัญหาการถูกแทรกแซงทางการเมือง</p> <p>๕.๒.๒ ให้วุฒิสภาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรอิสระทั้งหมดตลอดจนหน่วยงานราชการอื่นที่จำเป็น</p>		<p>๔) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ.</p> <p>๕) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.</p> <p>๖) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ.</p> <p>๗) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.</p> <p>๘) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.</p> <p>๙) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ.</p>	<p>วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘)</p> <p>๒) ศึกษาและเสนอแนะประเด็นการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (ช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑๐ - ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๘)</p> <p>๓) ศึกษาประเด็นปัญหาการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองอื่น ๆ (ระหว่างวันที่ ๕ - ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙)</p> <p>ระยะที่ ๒ พิจารณาศึกษาร่างรัฐธรรมนูญ (ร่างแรก) พร้อมเสนอความคิดเห็นต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (ช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙)</p>		

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	แนวทางการแก้ไข	แนวทางการแก้ไข โดยการจัดทำ กฎหมาย เพื่อการปฏิรูปสำเร็จ	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
		<p>๖) การเข้าสู่ตำแหน่งการเมืองท้องถิ่นและการเข้าสู่ตำแหน่งของบุคคลที่มาจากการเลือกตั้งตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่</p> <p>๖.๑ กำหนดมาตรการวางแนวทางการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐในท้องถิ่นและท้องที่ ให้เป็นที่น่าเชื่อถือของประชาชน โดยให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองท้องถิ่นและท้องที่ทุกระดับ แจ้งรายการทรัพย์สิน หนี้สิน และหลักฐานการเสียภาษีเงินได้ พร้อมเปิดเผยให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นรับทราบ</p> <p>๖.๒ กำหนดมาตรการป้องกันไม่ให้ธุรกิจการเมืองเข้ามาลงทุนแสวงหาประโยชน์หรือใช้โอกาสจากการใช้อำนาจรัฐเข้าแสวงประโยชน์ในระดับท้องถิ่น</p> <p>๖.๓ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่มาจากการเลือกตั้งตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ มีวาระการดำรงตำแหน่ง และมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรงทุกตำแหน่ง</p> <p>๗) ให้มีกลไกและมาตรการเพื่อพัฒนาการเมืองให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีเกียรติ สุจริต มีประสิทธิภาพ และสามารถดำเนินกิจกรรมทางสังคมหรือทางการเมืองได้อย่างเหมาะสม</p> <p>๘) การเข้าสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี</p> <p>๘.๑ กำหนดวิธีการเข้าสู่ตำแหน่งของนายกรัฐมนตรี</p> <p>๘.๑.๑ ต้องยึดหลักสำคัญว่า ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เป็นตำแหน่งที่ทรงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนั้น จะต้องผ่านมติของสภาผู้แทนราษฎร ด้วยคะแนนเสียงเห็นชอบมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร ในกรณีที่ผู้ถูกแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่หากกรณีที่ผู้ถูกแต่งตั้งไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทน</p>		<p>๑๐) พระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.</p> <p>๑๑) พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยวิธีพิจารณา คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.</p> <p>๑๒) พระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลรัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ.</p> <p>๑๓) พระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.</p> <p>๑๔) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.</p>	<p>ระยะที่ ๓ เสนอ ประเด็นการปฏิรูป ประเทศด้านการเมือง โดยแบ่งออกเป็น ๓ ช่วง ดังนี้</p> <p>ช่วงที่ ๑ ก่อนทำ ประชามติ หลังวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ถึง สิงหาคม ๒๕๕๙</p> <p>๑. ศึกษา สรุปรูป เสนอ และติดตาม ประเด็นการปฏิรูป ประเทศด้านการเมือง</p> <p>๒. ศึกษา ติดตาม การจัดทำประชามติ ร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>ช่วงที่ ๒ ร่าง รัฐธรรมนูญผ่าน ประชามติ จัดทำร่าง พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (ช่วง ระยะเวลาตั้งเดือน สิงหาคม ถึงเดือน</p>		

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	แนวทางการแก้ไข	แนวทางการแก้ไข โดยการจัดทำ กฎหมาย เพื่อการปฏิรูปสำเร็จ	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
		<p>ราษฎร ก็ต้องได้รับคะแนนเสียงข้างมากเด็ดขาด ไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร</p> <p>๘.๑.๒ การออกเสียงเลือกนายกรัฐมนตรีของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้กระทำโดยเปิดเผยและอิสระ ไม่อยู่ภายใต้อาณัติของพรรคการเมืองหรือกรณีอื่นใด</p> <p>๘.๒ ถ้าหากไม่สามารถแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีได้ภายใน ๓๐ วัน ให้สภาผู้แทนราษฎรยุบไป โดยผลของกฎหมายและให้มีการเลือกตั้งใหม่ ภายใน ๓๐ วัน</p> <p>๘.๓ เมื่อเกิดวิกฤตของประเทศ กรณีที่ไม่มีนายกรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และไม่มีสภาผู้แทนราษฎรให้วุฒิสภารับผิดชอบในการเสนอแนวทางการแก้ปัญหาประเทศ</p>		๑๕) กฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ	<p>ตุลาคม ๒๕๕๙)</p> <p>๑. ศึกษา สรุปรเสนอ และติดตามประเด็นการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง</p> <p>๒. ศึกษา ติดตามเสนอการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้</p> <p>๒.๑)</p>		
	๒. ระบบพรรคการเมือง	<p>๑) ทำให้พรรคการเมืองเป็นของประชาชนอย่างแท้จริง และไม่ถูกรวบงำจากนายทุน ดังนี้</p> <p>๑.๑ ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของพรรคการเมือง ผ่านการสนับสนุนเงินทุนให้กับพรรคการเมือง เพื่อเป็นหลักการนำไปสู่การขอแก้ไขประมวลกฎหมายรัฐธรรมนูญ ดังนี้</p> <p>๑.๑.๑ บริจาคเงินให้พรรคการเมืองโดยเอกชนหรือนิติบุคคลที่เป็นบริษัทของคนไทยภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด</p> <p>๑.๑.๒ ให้สมาชิกพรรคการเมือง ชำระค่าธรรมเนียมการเป็นสมาชิกพรรครายปีและให้รัฐบาลสนับสนุนเพิ่มเติมให้พรรคการเมือง</p> <p>๑.๑.๓ บริจาคเงินภาษีให้พรรคการเมือง โดยประชาชนผู้ยื่นบัญชีภาษีเงินได้แจ้งในเอกสารยื่นภาษีว่าจะสนับสนุนเงินให้พรรคการเมืองใด ก็ให้รัฐดำเนินการจัดสรร</p>	ให้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง		<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.</p> <p>๒.๒)</p> <p>พระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.</p> <p>๒.๓)</p> <p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ</p>		

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	แนวทางการแก้ไข	แนวทางการแก้ไข โดยการจัดทำ กฎหมาย เพื่อการปฏิรูปสำเร็จ	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
		<p>งบประมาณสมทบเพิ่มเติมให้พรรคการเมืองนั้น ภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด</p> <p>๑.๒ ให้รัฐอุดหนุนเงินทุนให้กับพรรคการเมืองอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม เพื่อแก้ไขปัญหาพรรคการเมืองไม่มีเงินทุน ต้องพึ่งพาเงินจากนายทุน</p> <p>๑.๓ ลดภาระค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองในการหาเสียง โดยให้องค์กรที่ทำหน้าที่จัดการเลือกตั้ง เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง สนับสนุนหรือช่วยเหลือการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง อาทิ การพิมพ์ป้ายโฆษณาหาเสียง การจัดพื้นที่ในการปราศรัยอย่างเหมาะสม การจัดเวลาให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้แนะนำตัวและชี้แจงนโยบายผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและเป็นธรรมกับทุกพรรคการเมือง ทั้งนี้ เพื่อป้องกันนายทุนเข้าครอบงำพรรคโดยให้เงินช่วยเหลือในการหาเสียง และนำมาซึ่งปัญหาการทุจริตเพื่อถอนทุนคืน</p> <p>๒) ให้พรรคการเมืองเปิดเผยบัญชีรายรับรายจ่ายของพรรคการเมือง โดยผ่านระบบการตรวจสอบจากองค์กรในการตรวจสอบบัญชี</p> <p>๓) พรรคการเมือง ควรจัดระบบการบริหารโดยการแยกออกเป็นงานการเมืองกับงานบริหารจัดการภายใน เพื่อความคล่องตัว เข้มแข็ง และมีประสิทธิภาพ</p> <p>๔) ควบคุมหรือตรวจสอบการนำเสนอนโยบายของพรรคการเมือง เพื่อป้องกันการกำหนดนโยบายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจ หรือวินัยการเงินการคลังของประเทศ</p>			<p>ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.</p> <p>๒.๔) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ.</p> <p>๒.๕) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.</p> <p>๒.๖) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ.</p> <p>๒.๗) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.</p> <p>๒.๘) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.</p>		

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	แนวทางการแก้ไข	แนวทางการแก้ไข โดยการจัดทำ กฎหมาย เพื่อการปฏิรูปสำเร็จ	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
		๕) ห้ามมิให้ยุบพรรคการเมือง เว้นแต่พรรคการเมืองที่ กระทำความผิดอันเป็นการล้มล้างระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และทำลาย ความมั่นคงของชาติ ให้มีบทบัญญัติกฎหมาย และมีการ แจ้งเตือนก่อนมีการลงโทษ			๒.๙) พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา พ.ศ.		
	๓. การเลือกตั้ง ที่ทุจริตและ เที่ยงธรรม	๑) การแก้ไขปัญหาการทุจริตการเลือกตั้งและการซื้อสิทธิ ขายเสียง มีวิธีการ ดังต่อไปนี้ ๑.๑ จัดตั้งกองทุนในการดำเนินการจัดการผู้กระทำการ ทุจริตการเลือกตั้ง เพื่อให้รางวัลผู้ชี้เบาะแสการทุจริตการ เลือกตั้ง ๑.๒ การกำหนดเขตเลือกตั้ง กำหนดเขตเลือกตั้งให้มีขนาดที่เหมาะสม เพื่อให้การ ซื้อเสียงทำได้ยากขึ้น ๑.๓ การกำหนดบทลงโทษ ๑.๓.๑ กำหนดบทลงโทษผู้สมัครรับเลือกตั้งที่กระทำ การทุจริตเลือกตั้งให้รุนแรงและเด็ดขาด เช่น (๑) การตัดสิทธิไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งตลอดชีวิต (๒) กำหนดบทลงโทษทางอาญาที่รุนแรง ให้มีโทษ จำคุก ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี โดยไม่ให้มีการรอลงโทษหรือรอ การกำหนดโทษ และให้มีอายุความ ๒๐ ปี ๑.๓.๒ กำหนดมาตรการให้หัวหน้าพรรคและ กรรมการบริหารพรรคการเมืองร่วมกันป้องกันไม่ให้เกิดการ กระทำความผิดต่อกฎหมายเลือกตั้ง และให้ร่วมรับผิดชอบ ในการกระทำทุจริตเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งของ พรรค หากเป็นการกระทำความผิดของหัวหน้าพรรคหรือ กรรมการบริหารพรรคการเมืองให้ลงโทษ ตัดสิทธิทางการ เมืองกับผู้กระทำความผิดตลอดชีวิต และห้ามเข้ามา	ให้บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญและ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง		๒.๑๐) พระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒.๑๑) พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีอาญาของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒.๑๒) พระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลรัฐธรรมนูญและวิธี พิจารณาคดีของศาล รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒.๑๓) พระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธี พิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.		

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	แนวทางการแก้ไข	แนวทางการแก้ไข โดยการจัดทำ กฎหมาย เพื่อการปฏิรูปสำเร็จ	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
		<p>ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง และหากอยู่เบื้องหลังการเมืองให้มีโทษจำคุก ๑๐ ปีและห้ามรอลงอาญา</p> <p>๑.๓.๓ หากต้องมีการเลือกตั้งใหม่ด้วยเหตุมีทุจริตเลือกตั้ง ให้ผู้สมัครและพรรคการเมืองนั้น รับผิดชอบชดใช้ค่าเลือกตั้งใหม่</p> <p>๑.๓.๔ กำหนดบทลงโทษนายทุนหรือกลุ่มทุนที่แจกเงินให้ทุกพรรคการเมือง ให้มีโทษจำคุก ๑๐ ปี โดยไม่มีการรอลงอาญา และมีโทษปรับไม่น้อยกว่า ๕๐ ล้านบาท และให้ผู้ที่นำหลักฐานมาเปิดเผย ได้รับเงินค่าปรับดังกล่าว</p> <p>๑.๓.๕ กำหนดบทลงโทษทางอาญาที่รุนแรงกับนักการเมืองที่รับเงินหรือผลประโยชน์ตอบแทนจากพรรคการเมือง กลุ่มทุน หัวหน้ากลุ่มเพื่อนำไปใช้หาเสียงหรือซื้อเสียง</p> <p>๑.๓.๖ มีบทลงโทษทางอาญาที่รุนแรงกับคนที่ป็นหัวคะแนน ที่รับเงินหรือผลประโยชน์ไปซื้อเสียง</p> <p>๑.๓.๗ กำหนดบทลงโทษทางอาญาแก่ผู้รับเงินทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือบุคคลใด เป็นค่าตอบแทนในการลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น</p> <p>๑.๓.๘ ให้มีบทลงโทษทางอาญาอย่างรุนแรงกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือกระทำการให้ผู้อื่นให้โทษผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น</p> <p>จากข้อเสนอแนะการปฏิรูปการเมืองข้างต้นนั้น จะต้องมีการใช้แนวทางที่เสนอไปประยะหนึ่งแล้วให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกระบวนการการปฏิรูปการเมืองในประเด็นต่าง ๆ เพื่อพิสูจน์ข้อเสนอแนะและแนวทางให้เกิดการปฏิรูปที่สัมฤทธิ์ผล</p>			<p>๒.๑๔) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. . ๒.๑๕) กฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ</p> <p>ช่วงที่ ๓ หลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ (ระยะเวลาตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรก) - เสนอแนะมาตรการอื่นจำเป็นอื่น เพื่อให้เกิดการปฏิรูปการเมืองให้สัมฤทธิ์ผล</p>		

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	แนวทางการแก้ไข	แนวทางการแก้ไข โดยการจัดทำ กฎหมาย เพื่อการปฏิรูปสำเร็จ	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
		<p>๒) การจัดการและควบคุมการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)</p> <p>๒.๑ ต้องมีการปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และส่วนงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้มีความเหมาะสม เพื่อให้สามารถจัดการและควบคุมการเลือกตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้การเลือกตั้ง เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์และยุติธรรม เช่น ยกเลิกคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัด โดยให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น ๆ และนักศึกษาช่วยจัดการการเลือกตั้ง (เทียบเคียงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐)</p> <p>๒.๒ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งออกมาตรการเพื่อจัดการและควบคุมการเลือกตั้ง ดังนี้</p> <p>๒.๒.๑ การให้ใบเหลือง ถ้าหากไม่ทำให้ผลคะแนนของผู้ชนะเปลี่ยนแปลงไป ไม่ควรให้มีการเลือกตั้งใหม่ แต่ให้ไปดำเนินคดีเอาโทษกับผู้กระทำความผิดเท่านั้น</p> <p>๒.๒.๒ จัดทำบัญชีโครงสร้างผู้แจกเงินหรือหัวคะแนนเพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามการซื้อเสียง</p> <p>๒.๒.๓ กำหนดเงินในการใช้หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคน และให้มีมาตรการตรวจสอบการใช้เงินอย่างจริงจัง ให้ตรงกับสภาพที่มีการใช้จ่ายจริงและให้เปิดเผยต่อสาธารณะ</p> <p>๒.๒.๔ กำหนดพื้นที่และจัดทำบอร์ดในการติดป้ายหาเสียง</p> <p>๒.๒.๕ จัดคูหาลงคะแนนให้กว้างขวาง เพื่อให้ความสะดวกแก่ประชาชน</p>					

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	แนวทางการแก้ไข	แนวทางการแก้ไข โดยการจัดทำ กฎหมาย เพื่อการปฏิรูปสำเร็จ	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
		<p>๒.๒.๖ จัดเวทีหาเสียงให้กับทุกพรรคการเมือง โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดมหรสพได้</p> <p>๒.๒.๗ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดรถยนต์รับส่งผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนน</p> <p>๒.๒.๘ แก้ไขกฎหมาย ให้เด็ก เยาวชน เข้าคูหาเลือกตั้งกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองได้</p> <p>๒.๒.๙ จัดทำเอกสาร จัดเวลาออกอากาศ เพื่อประชาสัมพันธ์หาเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง</p> <p>๒.๓ ให้มีกฎหมายรองรับอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการสั่งการให้ฝ่ายทหาร ตำรวจ และฝ่ายปกครอง รวมถึงข้าราชการอื่น ปฏิบัติหน้าที่เพื่อช่วยเหลืองานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง</p> <p>๓) ให้ประชาชนและภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการควบคุมกำกับดูแลการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้ประชาชนเป็นผู้เสียหายในคดีทุจริตเลือกตั้งได้</p> <p>๔) การพิจารณาและวินิจฉัยคดีเลือกตั้ง ที่มีประสิทธิภาพและให้ความเป็นธรรม เช่น การพิจารณาและวินิจฉัยคดีเลือกตั้งให้เป็นอำนาจของศาล และต้องทำด้วยความรวดเร็วโดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณารวบรวมพยานหลักฐานให้แล้วเสร็จส่งศาลภายใน ๓๐ วัน และให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีให้แล้วเสร็จ ภายใน ๖๐ วัน ตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>๕) หากปรากฏหลักฐานว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีการใช้อำนาจรัฐเพื่อประโยชน์แก่การหาเสียงล่วงหน้า ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายเลือกตั้ง แม้จะเป็นการกระทำก่อนมีพระราชกฤษฎีกาเลือกตั้ง</p>					

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	แนวทางการแก้ไข	แนวทางการแก้ไข โดยการจัดทำ กฎหมาย เพื่อการปฏิรูปสำเร็จ	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
	<p>๔. การกำกับ ควบคุมและ ตรวจสอบการ ใช้อำนาจรัฐ</p> <p>๔.๑ การ ควบคุมและการ ตรวจสอบการใช้ อำนาจรัฐผ่าน ระบบรัฐสภา</p>	<p>๑) ควรแยกอำนาจฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารออกจากกัน</p> <p>๒) ในการตรวจสอบถ่วงดุลของรัฐสภา หากการอภิปรายของฝ่ายค้านที่มีพยานหลักฐานว่า มีการกระทำของฝ่ายบริหารที่ทุจริต ประพฤติมิชอบ หรือมีการบริหารงานที่ผิดพลาด ไม่มีประสิทธิภาพอันทำให้ประเทศชาติได้รับความเสียหาย ให้ฝ่ายค้านดำเนินการส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อดำเนินการถอดถอนโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา หรือยื่นฟ้องเป็นคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ตามที่กฎหมายบัญญัติ ต่อไป</p> <p>๓) ให้รัฐสภา มีหน่วยงานสนับสนุนการทำหน้าที่ของคณะกรรมการการงบประมาณแผ่นดินของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาและตรวจสอบการใช้งบประมาณแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันมิให้เกิดการเสนองบประมาณแอบแฝงที่เอื้อประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร</p> <p>๔) เพื่อให้เกิดการถ่วงดุลและเกิดความเป็นธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละฝ่าย เห็นควรให้รองประธานสภาผู้แทนราษฎร อย่างน้อย ๑ คน และประธานกรรมการที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ มาจากฝ่ายค้าน</p> <p>๕) ให้สถาบันพระปกเกล้าปฏิบัติหน้าที่ทางวิชาการให้กับรัฐสภาโดยตรง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา วิจัย และจัดหาข้อมูลทางวิชาการสนับสนุนกิจการงานของ</p>	ให้มีกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง				

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	แนวทางการแก้ไข	แนวทางการแก้ไข โดยการจัดทำ กฎหมาย เพื่อการปฏิรูปสำเร็จ	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
		<p>รัฐสภา และให้ยกเลิกหลักสูตรที่ไม่เอื้อประโยชน์ต่อการทำ หน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา</p> <p>๖) ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินกลับมาทำหน้าที่เป็น “ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา” โดยให้มีอำนาจหน้าที่ เช่นเดิม</p> <p>๗) ให้มีบทบัญญัติของกฎหมาย เพื่อป้องกันไม่ให้เกิด ผลประโยชน์ทับซ้อนในระหว่างการดำรงตำแหน่ง และ การใช้อำนาจไปในทางมิชอบ</p>					
	<p>๔.๒ การ ควบคุมและการ ตรวจสอบการ ใช้อำนาจรัฐผ่าน องค์กรตาม รัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระ และ กระบวนการ ยุติธรรม</p>	<p>๑) ปรับปรุงกระบวนการสรรหา โดยให้เพิ่มจำนวน คณะกรรมการสรรหาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ภารกิจขององค์กรนั้น ๆ</p> <p>๒) ให้ผู้สมัครเข้ารับการสรรหา ต้องแจ้งประวัติและมี การเปิดเผยการแสดงวิสัยทัศน์ต่อสาธารณชน เพื่อรับทราบ ข้อมูลและข้อวิจารณ์จากประชาชน</p> <p>๓) มีการกำหนดกรอบเวลา ขั้นตอนการทำหน้าที่แล้ว เสร็จขององค์กรอิสระให้ชัดเจน</p> <p>๔) วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการในองค์กร อิสระไม่ควรมียาวนานเกินไป ควรมีกำหนดระยะเวลา เพียง ๖ ปี ให้มีการปรับเปลี่ยนจำนวนประมาณกึ่งหนึ่งทุกครึ่ง วาระของการดำรงตำแหน่ง</p> <p>๕) ปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ให้มีกฎหมายและ ระเบียบปฏิบัติที่ เกี่ยวข้อง</p>		<p>ให้มีกฎหมายและ ระเบียบปฏิบัติที่ เกี่ยวข้อง</p>		
	<p>๔.๓ การ ควบคุมและการ ตรวจสอบการ ใช้อำนาจรัฐ โดยประชาชน</p>	<p>๑) ส่งเสริมให้ประชาชนมีสิทธิที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ภาครัฐ โดยรัฐมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน เพื่อให้ประชาชนตรวจสอบได้โดยง่าย สะดวก และรวดเร็ว</p>	<p>ให้มีกฎหมายและ ระเบียบปฏิบัติที่ เกี่ยวข้อง</p>				

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	แนวทางการแก้ไข	แนวทางการแก้ไข โดยการจัดทำ กฎหมาย เพื่อการปฏิรูปสำเร็จ	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
		๒) ให้มีมาตรการ กระบวนการ หรือกลไก ในการ รับทราบข้อมูลจากภาคประชาชนเพื่อนำไปสู่การตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐเพื่อดำเนินการแก้ไขให้เป็นรูปธรรม และ แจ้งให้ประชาชนรับทราบผลการตรวจสอบในกรณีดังกล่าว ต่อไป					
	๕. การเสริมสร้าง วัฒนธรรมทาง การเมืองใน ระบอบ ประชาธิปไตย	<p>เพื่อให้การปฏิรูปการเมือง เกิดวัฒนธรรมทางการเมือง ใหม่ และเกิดการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง กำหนดวิธีการปฏิรูป ดังนี้</p> <p>๑) ให้ความรู้และปลูกฝังค่านิยม และทัศนคติที่ดี ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข ดังนี้</p> <p>๑.๑ ให้สถานศึกษาและองค์กรต่าง ๆ ทั้ง ภาครัฐและภาคเอกชน ที่ทำหน้าที่ให้การเรียนรู้เรื่อง ประชาธิปไตย ดำเนินการให้ความรู้กับประชาชนอย่าง จริงจังและทั่วถึง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สถาบัน พระปกเกล้า คณะกรรมการการเลือกตั้ง สภาพัฒนา การเมือง พรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) และสำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เป็นต้น ทั้งนี้ รัฐต้อง สนับสนุนงบประมาณให้อย่างเพียงพอ</p> <p>๑.๒ ปลูกฝังเด็กและเยาวชนให้มีความเข้าใจใน สิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อบ้านเมือง โดยให้มี หลักสูตรการศึกษาเป็นบทเรียนเรื่องประชาธิปไตย และ กำหนดหลักสูตรไว้ในระบบการศึกษาด้านวัฒนธรรมทาง การเมือง ทั้งในระบบและนอกระบบ</p>	<p>๑. ให้บัญญัติ ไว้ในรัฐธรรมนูญ และกฎหมายที่ เกี่ยวข้อง</p> <p>๒. สร้าง ความรู้ความเข้าใจ ให้กับประชาชน ทั่วไป เพื่อสร้าง ขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงาม ในทางการเมือง โดยการใช้ มาตรการให้ ความรู้ และให้ การศึกษาตั้งแต่ เยาว์วัย</p>				

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	แนวทางการแก้ไข	แนวทางการแก้ไข โดยการจัดทำ กฎหมาย เพื่อการปฏิรูปสำเร็จ	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
		<p>๑.๓ แก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เพื่อให้เด็กอายุไม่เกิน ๑๒ ปี เข้าคูหาเลือกตั้งพร้อมกับบิดามารดา หรือผู้ปกครองได้ เนื่องจากจะเป็นประโยชน์กับเด็กที่จะได้เรียนรู้และสร้างเสริมประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งผ่านการเลือกตั้งจริง</p> <p>๑.๔ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะของประชาชน ให้สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เชื่อถือได้ โดยมีกระบวนการที่ง่าย สะดวก และรวดเร็ว</p> <p>๑.๕ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน บนพื้นฐานการทำงานร่วมกันแบบสมานฉันท์และมีคุณภาพ</p> <p>๒. สร้างนักการเมืองที่ดีมีคุณธรรม ปลุกฝังนักการเมืองให้รับผิดชอบต่อบ้านเมือง และรักษาผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศ</p> <p>๓. ให้ใช้กลไกและบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญเป็นแนวทางในการแก้ไขวิกฤตเป็นสำคัญ</p> <p>๔. ต้องมีบทลงโทษนักการเมืองที่ไม่มีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งกล่าวเท็จและให้ร้ายต่อสาธารณะโดยเจตนา อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่สาธารณะ โดยให้มีบทลงโทษทางอาญาและบทลงโทษทางการเมือง</p> <p>๕. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรณรงค์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงความเสียหายและปัญหาของประเทศที่เกิดจากการทุจริต เพื่อสร้างค่านิยมและทัศนคติใหม่ให้กับประชาชน และต้องสร้างเครือข่ายจากภาคประชาชน ผู้นำชุมชน และผู้นำทางปรัชญาในชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐในการตรวจสอบและสอดส่องการทุจริตทุกประเภท ทั้งนี้ การรณรงค์ดังกล่าวต้องทำอย่างจริงจังและกว้างขวาง</p>					

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	แนวทางการแก้ไข	แนวทางการแก้ไข โดยการจัดทำ กฎหมาย เพื่อการปฏิรูปสำเร็จ	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
	๖. การ แก้ปัญหาความ ขัดแย้งและการ สร้างความ ปรองดอง	<p>๑) การคลี่คลายประเด็นปัญหาและผลกระทบจากความขัดแย้งทางการเมืองที่นำไปสู่การใช้ความรุนแรงในอดีต และการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงจากความขัดแย้งทางการเมืองเกิดขึ้นซ้ำอีก จำเป็นต้องดำเนินการดังนี้</p> <p>๑.๑ เสนอแนวทางการสร้างความปรองดองตามภารกิจ ๖ ด้าน ได้แก่</p> <p>๑.๑.๑ การสร้างความเข้าใจร่วมของสังคมต่อเหตุแห่งความขัดแย้ง</p> <p>๑.๑.๒ การแสวงหาและเปิดเผยข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ความรุนแรง</p> <p>๑.๑.๓ การอำนวยความสะดวกธรรมสำนึกรับผิดชอบ และการให้อภัย</p> <p>๑.๑.๔ การเยียวยา ดูแล และการฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบ</p> <p>๑.๑.๕ การสร้างสถานะที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกัน</p> <p>๑.๑.๖ มาตรการป้องกันการใช้อำนาจรุนแรงในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง</p> <p>ทั้งนี้ ภารกิจทั้ง ๖ ด้านดังกล่าว ต้องทำควบคู่กันไปให้ครบทุก ๆ ด้าน อย่างเป็นองค์รวม เนื่องจากภารกิจในแต่ละด้านมีผลเชื่อมโยงและหนุนเสริมต่อกัน</p> <p>๑.๒ เสนอให้ศึกษาการดำเนินการเชิงนโยบายของรัฐเพื่อการปรองดองในอดีตทั้งของในประเทศและต่างประเทศ โดยใช้หลักการให้อภัย การสร้างบรรยากาศสมานฉันท์และการนิรโทษกรรมความผิดทางการเมืองให้ทุกฝ่าย</p>	ให้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และรณรงค์ ฟื้นฟูวัฒนธรรมอันดี และให้เป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและสร้างความปรองดอง				

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	แนวทางการแก้ไข	แนวทางการแก้ไข โดยการจัดทำ กฎหมาย เพื่อการปฏิรูปสำเร็จ	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
		<p>๒) ให้มีมาตรการป้องกันมิให้เกิดการปลุกปั่น เพื่อสร้างมือปืนในการเมืองที่นำไปสู่ความขัดแย้งที่รุนแรงในทางสังคม</p> <p>๓) เสริมสร้างเศรษฐกิจและรายได้ให้ทั่วถึง และมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และสร้างการเมืองให้มีเสถียรภาพ</p> <p>๔) ให้มีมาตรการทางกฎหมายกำกับมิให้ใช้สื่อสร้างความเกลียดชังหรือยุยงให้เกิดความรุนแรงทางสังคมโดยใช้ความเท็จหรือบอกความจริงเพียงบางส่วน</p> <p>๕) ส่งเสริมหลักธรรม พื้นฟูวัฒนธรรมของการอยู่ร่วมกันด้วยความเกื้อกูล ร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความมีน้ำใจ ซึ่งจะนำไปสู่ความปรองดองของคนในชาติ สร้างคนในชาติให้เกิดความสามัคคีเพื่อการปรองดอง</p>					